

לבריאות והצלחת

שמואל בן זכריה וקלרה אידל. מרים בת יהושע ומרתא

פתחיה בן יאיר וחנה. חגית בת שמואל ומרים

וילדיהם דרור הלל ואשר יש'

עודד בן שמואל ומרים. מעין בת אפרים ואורלי

וילדיהם ידידיה רננה שירה אמונה

רועי בן משה ושרה. תמר בת שמואל ומרים

לרפואת חיים שמואל בן סימה

לעילוי נשמת פרל בת רבקה ע"ה

לעילוי נשמת

אלישבע שולביץ ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

לעילוי נשמת

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

ה. סוף חטאת ותחילת עולה שנתערבו זה בזה.

כבר נתבאר, שלדעת חכמים, אין לתת דם שלא במקומו לשם מים, ואם נתערבו שני דמים שנתנית כל אחד מהם במקום אחר, אי אפשר לתת את דמם למזבח, מפני הדם שאינו ניתן במקומו, וכל הדם נשפך לאמה.

ולכן, אם נתערב דם חטאת הניתן למעלה מחוט הסיקרא, בדם עולה הניתן למטה מחוט הסיקרא, לדעת חכמים ישפך הדם לאמה.

ונחלקו אמוראים, מה הדין, כשנתערבו שיירי דם חטאת, שהם ניתנים ליסוד, [שהוא למטה מחוט הסיקרא], בדם עולה הניתן בקיר המזבח, למטה מחוט הסיקרא.

לדעת אביי וריש לקיש – אף על פי שנתנית שיירי דם החטאת היא ליסוד המזבח, **ניתן לתת את שיירי הדם גם על קיר המזבח שמעל היסוד**, והדם שותת ליסוד, **ולפיכך כשנתערבו שיירי דם חטאת בדם עולה, ניתן לתת הכל במקום אחד**, בקיר המזבח שתחת חוט הסיקרא, ותעלה מתנה זו לשניהם. [ונמצא שתערובת זו אינה נידונית כדין חטאת שנתערבה בעולה, שלדעת חכמים אין להם תקנה, וישפכו לאמה, אלא כדין מתן ארבע שנתערב במתנה אחת, שלדברי הכל יש להם תקנה, כמבואר לעיל].

וראיה לדבר, ממשנתנו, שלדעת חכמים, כשנתערב דם חטאת בדם עולה, ולא נמלך הכהן, ונתן למעלה, מעתה ניתן לתת את הדם למטה, ויעלה לשיירי דם חטאת ולעולה באותה נתינה.

ולדעת רב יוסף ורבי יוחנן או רבי אלעזר – אין נתינת שיירי דם החטאת אלא בגג היסוד, ולא בקיר המזבח, **ואם כן, כשנתערבו שיירי דם חטאת בדם עולה, מאחר שכל אחד מהם ניתן במקום אחר, הרי זה כדם חטאת שנתערב בעולה, שלדעת חכמים ישפך לאמה.**

ומה ששינונו, שכשנתערב דם עליון בדם תחתון, והכהן לא נמלך, ונתן ממנו למעלה, ונעשה הדם העליון שיירי הדם, מעתה רשאי לכתחילה לתת ממנו גם למטה, אין הכוונה לדם חטאת שנתערב בעולה, אלא לדם חטאת שנתערב בשיירי דם חטאת, שאם ניתן ממנו למעלה להכשיר את החטאת, מעתה אין בו אלא שני דמים שהם שיירי דם חטאת, ששניהם ניתנים ביסוד במקום אחד. [דין זה פשוט, במקום שנתערב דם חטאת חיצונית בשיירי דם חטאת חיצונית, שאחר שניתן למעלה, שני הדמים הם שיירי חטאת החיצונית, שלדברי הכל ניתנים במקום אחד. אולם לדעת האומרים ששיירי חטאות הפנימיות ניתנים באותו מקום שניתנים שיירי חטאות החיצונית, [י"א יסוד מערבי. וי"א יסוד דרומי, כפי שנתבאר בפרק איזהו מקומן], הדין הזה מתקיים גם כשנתערב דם חטאת חיצונית, בשיירי דם חטאת פנימית].

אף למאן דאמר שייריים מעכבי

חסרו שייריים אין מעכבי

אף לדעת [רבי נחמיה], האומר [בדף נ"ב], ששפיכת שיירי דם חטאות [הפנימיות] מעכבת את הכשרם, כל שניתן ליסוד מעט מהשייריים, הוכשר הקרבן, ואין צריך שינתנו כל השייריים ליסוד.

העולים אינם מבטלים זה את זה

כבר נתבאר, שכשנתערבו דמים של קדשים כשרים זה בזה, אם ניתן לתת אותם למזבח, [כגון כשכל הדמים ניתנים במקום אחד. ולדעת רבי אליעזר אף כשניתנים בכמה מקומות], הם ניתנים למזבח, ומתקבלים להכשר כל הקרבנות, ואין דם אחד מבטל את חברו, ונחלקו חכמים, מניין אנו למדים דין זה, שאין העולים מבטלים זה את זה.

א. יש לומדים דין זה מהכתוב, "אֶךָ בְּכֹר שׁוֹר אוֹ בְּכֹר

כָּשָׁב אוֹ בְכוֹר עַוְלָה לֹא תִפְדֶּה **קִדְשׁ הֵם** אֶת דְּמַם תִּזְרֹק עַל הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת חֲלָבִים תִּקְטִיר אֲשֶׁה לְרִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה", הַמִּלְמַד, שֶׁהַדָּם בַּקְדוּשָׁתוֹ, אֵף אִם נִתְעַרַב בַּדָּמִים אַחֲרָיִם, [וּמִכֵּאן, לַעוֹלָיִם שְׂאִינָם מִבְּטָלִים זֶה אֶת זֶה].

- וְהַתְנַאֲיִם הָאֲחֵרִים חוֹלְקִים עַל כַּךְ, וְאוֹמְרִים, שֶׁהַכְּתוּב "קִדְשׁ הֵם", בֵּא לְלַמֵּד דִּין אַחֵר, וְהוּא שֶׁבְכוֹר עֲצָמוֹ קָדוֹשׁ לְהִיקָרֵב, אֲבָל לֹא תִמּוֹרְתוֹ. [וְהַתְנַאֲ הַזֶּה לּוֹמֵד דִּין תִּמּוֹרָה שְׂאִינָה קָרִיבָה, מִהַכְּתוּב, "אֵדָּ בְכוֹר אֲשֶׁר יִבְכֹּר לְהוֹי בְּבִהְמָה לֹא יִקְדִישׁ אִישׁ אֹתוֹ אִם שׂוֹר אִם שֶׁהָ לְהוֹי הוּא", וְלֹא תִמּוֹרְתוֹ].

ב. יֵשׁ לּוֹמְדִים דִּין זֶה מִהַכְּתוּב בְּעֵינֵי עֲבוֹדַת פֶּר וְשַׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּיפּוּרִים, "וְלָקַח מִדָּם הַפָּר וּמִדָּם הַשְּׁעִיר", שֶׁהֵכֵחַן מִעֵרַב אֶת שְׁנֵי הַדָּמִים יַחַד, לְתַתּ מֵהֵם עַל קַרְנוֹת מִזְבַּח הַזֹּהֵב, וְהַדָּבָר יְדוּעַ, שֶׁדָּם הַפָּר מִרֹבֵה מִדָּם הַשְּׁעִיר, וְאֵף עַל פִּי כֹן, אִין דָּם הַשְּׁעִיר בְּטָל, [וּמִכֵּאן לַעוֹלָיִם שְׂאִינָם מִבְּטָלִים זֶה אֶת זֶה].

- וְהַתְנַאֲיִם הָאֲחֵרִים חוֹלְקִים עַל כַּךְ, כִּי לְדַעְתָּם, אִין מִעֵרְבִים אֶת דָּם הַפָּר עִם דָּם הַשְּׁעִיר, אֲלֹא כָל אֶחָד נִיתֵן בְּפָנָי עֲצָמוֹ עַל הַקַּרְנוֹת שֶׁל מִזְבַּח הַזֹּהֵב, וְאִם כֹן, אִין לְלַמּוֹד מִכֵּאן שֶׁדָּם בְּטָל בַּחֲבִירוֹ, כִּי כָל דָּם לְעֲצָמוֹ, וְאִינָם מִעֵרְבִים כָּלֵל.

ג. יֵשׁ לְמַדִּים דִּין זֶה מִהַכְּתוּב בְּעֵינֵי עֲבוֹדוֹת הָעוֹלָה, "וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אֶהְרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב", שֶׁלֹּא נִכְפְּלָה הַמִּילָה דָּם, אֲלֹא לְלַמֵּד, שֶׁאִפִּי נִתְעַרַב דָּם הָעוֹלָה בְּדָם אַחֵר, שְׂאִינָו דוֹמָה לְדָם הָעוֹלָה כָּלֵל, [כַּגּוֹן דָּם בְּכוֹר וּמַעֲשֵׂר], אֵף עַל פִּי כֹן דָּם הָעוֹלָה לֹא בְטָל, אֲלֹא נִזְרַק לְמִזְבַּח, [וּמִכֵּאן לַעוֹלָיִם שְׂאִינָם מִבְּטָלִים זֶה אֶת זֶה].

- וְהַתְנַאֲיִם הָאֲחֵרִים חוֹלְקִים עַל כַּךְ, כִּי לְדַעְתָּם, אִין לְלַמּוֹד מִתּוֹךְ שְׁנֵאֵמַר "הַדָּם", שֶׁאֵף בַּתְּעֵרֹבֶת אִינָו בְטָל.

נִתְעַרְבוּ דָּמִים שֶׁל חֲטָאוֹת הַפְּנִימִיּוֹת בַּדָּמִים חִיצוֹנִים

לְדַעַת חַכְמִים – בְּכָל אוֹפֵן אִין אִפְשָׁרוֹת לְתַתּ מִהַדָּמִים הַלְלוֹ, לֹא בְּפָנִים וְלֹא בַחוּץ, כִּי אִין לְתַתּ דָּם שֶׁלֹּא בַמְּקוֹמוֹ, אֵף לֹא לְשֵׁם מִים, וּמֵאַחֵר שְׂאִין אִפְשָׁרוֹת לְתַתּ מִהַדָּמִים בַּמְּקוֹמָן מַחֲמַת הַתְּעֵרֹבֶת יִשְׁפְּכוּ לְאַמָּה.

וְכָל זֶה לְכַתְּחִילָה, אֲבָל בְּדִיעַבְדּוֹ, אִם נִיתֵן הַדָּם בַּחוּץ, וְאַחֵר כַּךְ בְּפָנִים, הַכֹּל מוֹדִים שֶׁהוֹכְשָׁרוּ שְׁנֵי הַקַּרְבָּנוֹת, כִּי נִיתֵן דָּם כָּל אֶחָד מִהַקַּרְבָּנוֹת בַּמְּקוֹם הָרְאוּי לּוֹ.

וְאִם נִיתֵן הַדָּם בְּפָנִים, וְאַחֵר כַּךְ בַּחוּץ. כִּשֶׁהַקַּרְבָּן הַחִיצוֹן הוּא קָרְבַן הַנִּפְסָל בְּכַנִּיסָתוֹ לְפָנִים, בְּשַׁעַת הַכַּנִּיסָה נִפְסָל הַחִיצוֹן, וּמַחֲמַת זֶה נִפְסָל גַּם הַפְּנִימִי, כַּדִּין כֶּשֶׁר שֶׁמַּעֲרֹב בַּפְּסוּל. וְכִשֶׁהַקַּרְבָּן הַחִיצוֹן אִינָו נִפְסָל בְּכַנִּיסָתוֹ לְפָנִים, הוֹכְשָׁרוּ שְׁנֵי הַקַּרְבָּנוֹת בְּנִתְיַנְתּ דָּם כָּל אֶחָד מֵהֵם בַּמְּקוֹמוֹ.

וְלְדַעַת רַבֵּי אֲלִיעֶזֶר – אִם הַדָּם הַחִיצוֹן הוּא דָּם שֶׁנִּפְסָל בְּכַנִּיסָתוֹ לְפָנִים, [כַּחֲטָאת וְאַשָׁם], לְכַתְּחִילָה אִין תִּקְנָה לְדָם, כִּי לְכַתְּחִילָה אִין לְתַתּ בַּחוּץ קוֹדֵם נִתְיַנְתּ פָּנִים, וְאִם יִכְנִיס פְּנִימָה תַחֲחִילָה, נִפְסָל הַדָּם. אֲבָל בְּשֵׂאֵר קַרְבָּנוֹת שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּפָנִים, לְכַתְּחִילָה, מִכַּנִּיס תַחֲחִילָה לְכַפֵּר בְּפָנִים, וְרוֹאֵה אֲנִי אֶת הַחִיצוֹן כְּאִילוֹ הוּא מִים, וְחוֹזֵר וְנוֹתֵן בַּחוּץ. [וְזֶה יִתְכַן כִּשֶׁנִּתְעַרְבוּ כּוֹסוֹת, אֲבָל נִתְעַרַב בְּכוֹס אֶחָד, מֵאַחֵר שְׂאִין בִּילָה, לֹא יוֹכֵל לְהַכְשִׁיר אֲלֹא אֶת הַקַּרְבָּן שֶׁדָּמוֹ רַב יוֹתֵר, כִּפִּי שֶׁנִּתְבָּאָר לְעִיל לְעֵינֵי חֲטָאת וְעוֹלָה].

© כל הזכויות שמורות י.א.ה.

bekitsur1@gmail.com

מוֹתֵר לְהַפִּיץ שֶׁלֹּא לְמַטְרָה מִסַּחְרִית

לְקַבֵּל תְּבַצִּים אֵלּוֹ בּוֹאֲצָאֵפ

שֶׁלְּחוּ הוֹדָעָה לְמַסְפָּר 050-6877088

[לְרַכִּישַׁת בְּקִיצוֹר עַל מַסַּכַת זְבַחִים](#)

[לְרַכִּישַׁת סַפְרֵי בְּקִיצוֹר בְּאַתֵּר אֲמִזוֹן](#)